

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NO. 227. — ŠTEV. 227.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 27, 1918. — PETEK, 27. SEPTEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI — LETNIK XXVI.

Šest armad proti Bolgarom

ANGLEŠKE IN GRŠKE ČETE SE BLIŽAJO STRUMNICI. FRANCOZI IN SRBI SO NAPREDOVALI TEKOM DVEH DNI ZA 38 MILJ. — BOLGARSKI KRALJ JE NAPROŠIL ZA POMOČ MARŠALA MACKENSENA. — BOLGARI OBKROZENI.

London, Anglija, 26. septembra. — Kot vse kaže, bodo v najkrajšem času Bolgari popolnoma poraženi. Zavezniški imajo na Balkanu pet armad. Vseh teh pet armad zmagoslavno napreduje na vseh točkah.

Angleške in grške čete, ki se nahajajo na vzhodnem delu fronte, so vdrlje v bolgarsko ozemlje.

Neko večerno poročilo naznanja, da so dospeli do Kosturine ter da so oddaljene samo še šest milj od Strumnice.

To je najvažnejša operacijska baza bolgarske armade. Trdnjava Strumica je najmočnejša bolgarska trdnjava. Zavzeti jo je težko, ker leži v sredi velikih gor, ki so vse dobro zavarovane.

V središču se nahajajo Francozi in Srbi. Kako hitro se vrši njihovo napredovanje, je razvidno iz tega, da so napredovali tekom dveh dni za osemindeset milj. Pred dvema dnevi so zavzele te čete Prilep in od tedaj se njihovo prodiranje proti severu nadaljuje.

Nadalje so zavzeli Srbi tudi Veleš. To mesto je bilo za bolgarsko armado naravnost življenjskega pomena, kajti iz tega mesta je bilo mogoče preskrbovati bolgarsko armado ob reki Vardar.

Zelo važna točka je tudi mesto Prilep, vzhodno od Vardarja. V torek so ga Srbi napadli, in je zdaj brezdvomno že v zavezniških rokah.

Bolgarom zelo slaba preda na zapadnem delu bojne črte. Tam je prva bolgarska armada takorekoč obkoljena ter ji preti uničenje. Ta armada se nahaja severno od Bitolja ob Ohridskem jezeru. Odrezana je bila s padcem trdnjave Prilep.

Italijani, Francozi in Srbi so začeli obkroževalno gibanje pri Kruševu. Ta trdnjava mora vsak trenutek pasti.

Nadalje se neoficijsko poroča, da so zavezniški pri Izvoru odrezali Prilep-Veleš železniško progo. To se je zgodilo šestnajst milj severno od Prilepa. To je prva komunikacijska točka prve bolgarske armade.

Bolgarom ne preostaja ničesar drugega kot umakniti se po ozki poti med Kruševom in Kicevom, ali z drugimi besedami rečeno, umakniti se morajo v albanske gore.

Polozaj je tako obupen, da je naprosil bolgarski kralj Ferdinand nemškega feldmaršala Mackensena, naj mu pride na pomoč.

Mackensen se nahaja zdaj v Bukarešti. Ponudil mu je vrhovno poveljstvo nad vsemi bolgarskimi četami. Njegova edina želja je, da prepreči invazijo v Srbijo in da obrani Bolgarsko.

Zelo značilno je pa ugotovilo slavnega francoskega vojaškega kritika Marcela Hutina. — V nekem svojem članku pravi naslednje: General Franchet d'Espèry je po zavzetju Prilepa dobil obširno bazo za svoje delovanje. Posledica njegovih operacij bo velika medzavezniška zmaga v Makedoniji.

Angleži in Grki zmagoslavo napredujejo. Kljub vsem ovirah in težkostem se bo v kratkem nadaljevalo bojevanje na bolgarskih tleh.

Dospeli so do podnožja Belčista pogorja, ki tvori naravno steno ob bolgarski meji severno od Doiranu.

Angleži so dospeli do Duma Obasi. Njihova kavalerija je daleč naprej in ščiti infanterijske operacije.

Bolgari puščajo za seboj na svojem begu potrebščine in artilerijo. Zavezniški vjamejo vsak dan veliko število bolgarskih vojakov.

Zavezniškim generalom zaenkrat ni mogoče niti približno določiti, koliko Bolgarov je bilo vjetih in koliko vojnega materiala so izgubili.

London, Anglija, 26. septembra. — Poročila, ki so dospela danes sem, naznanjajo, da je bolgarska armada čisto demoralizirana. Zavezniške čete si na vse načine prizadevajo, da bi zavzele Skoplje ter s tem izpopolnile zmago.

Bolgarska armada, ki šteje približno 300.000 mož, se nahaja v zelo težavnem stanju.

Po mnenju vojaških strokovnjakov zmaga ne bo popolna, dokler ne bo padlo mesto Skoplje, ki je središče sovražnikovih komunikacijskih črt.

Ko se bo po enkrat to zgodilo, se bo ta zmaga prištevala najodličnejšim in najpopolnejšim zmagam v sedanji vojni.

Zavezniškega napredovanja ne more vstaviti nobena sila. Kljub temu, da so dospela na bojišča nemška ojačenja in kljub temu, da se bolgarske straže obupno bore, zavezniški neprestano napredujejo in dobivajo uspeh za uspehom.

Nasproti Kosturinga je dospela angleška kavalerija na bolgarska tla. Bojev se udeležujejo srbske, francoske, grške in angleške čete in ti boji se vrše skoraj na vsji bolgarski fronti, ki sega skoraj v srbsko ozemlje.

V zavezniškem napredovanju zavzemajo Srbi prvo in vodilno mesto. Njihov glavni cilj je osvoboditev svoje dežele.

Njihova kavalerija je prva dospela v Izvor ter odrezala železniško progo, vodečo iz Prilepa v Veleš.

Po tej progji je hotelo zbežati veliko število Bolgarov, kar se jim ni posrečilo.

Posledica teh operacij bo, da bo sovražnik izpraznil Babuno gorovje, na katerem se je bil pred časom izborno zavaroval.

VSEM NAŠIM NAROČNIKOM!

Kot že večkrat objavljeno, moramo z dnem 1. oktobra ustaviti naš list vsem, ki ne plačajo svoje naročnine naprej. Po novi postavi Zdrženih držav, katero se je uveljavilo pred kratkim, sme dobivati list le oni, ki je plačal naročnino vnaprej.

Vlada Zdrženih držav je izdala tozadevno povelje radi tega, ker splošno primanjkuje tiskarskega papirja in ker hoče uvesti tudi na časnikarskem polju ekonomijo ki je uveljavljena v drugem oziru.

Vse naše naročnike pozivljamo torej, naj izvrše svoje dolžnosti napram listu, kajti v drugem slučaju se bo vsakemu ustavilo dopisiljanje lista. To je nov zakon katerega se mora po zakonu pokoriti vsakdo.

Kedaj komu poteče naročnina se razvidi v naslovu poleg imena. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja leto.

To v bagohotno uvaževanje našim naročnikom.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO "GLAS NARODA".

POGLED NA NAZARET.

BIRDS-EYE VIEW OF NAZARETH.

Zveza narodov

Ali bo Nemčija tudi sprejeta v zvezo narodov? — Mnenje francoskega socialističnega voditelja Thomasa.

London, Anglija, 25. sept. — Francoski socialistični državnik Albert Thomas, razpravljajoč o zvezi narodov v Daily Chronicle, pravi, da se je le malo doseglo v tem oziru, navzlic temu, da so entente vlade prevzele ta princip. Thomas pravi:

"Nekateri pravijo, da morajo takoj imeti zvezo narodov. Drugi zopet izjavljajo, da moramo še nekoliko počakati. Nekateri so zopet mnenja, da med narodi ne more biti zveze narodov, dokler ne nudijo dogovorjenega jamstva. Ako so za gotove narode najbolj svečane pogodbe 'čunjje papirja', kako naj se potem z njimi veže, da se bom držal določil in ukrepov, katerih oni ne bodo držali? Ali morem napraviti zvezo s tati v in morilec?"

Na drugi strani zopet nekoliko oglašajo: "Ako se more napraviti zveza narodov samo med ententnimi narodnostmi — demokratični narodi nudijo vso garancijo — ali ne bo takoj drugo družbo narodov napravila opozicije? Ali se pod takimi okoliščinami ne bo naša želja, postaviti nekoliko pravice in reda, končala v nadaljevanju strahovitih oporov v največjem obsegu?"

Nato pravi Thomas, da more javno mnenje dati državniku nekaj navodil in nadaljuje:

"Torej, kaj se zahteva? Med vsemi narodi se mora postaviti družba, katere člani bodo pričeli držati se postav. Ne smemo pa še določevati, kdo bo po svojem mišljenju in značaju smel biti v zvezi narodov. Morebiti bodo hoteli vsi narodi to storiti, bodisi iz lastnega interesa, bodisi vsled tega, da se ognili strahot vojne. Zato pa si bodo sami, da se ognijo teh strahot, naložili postavbe.

Individuealne osebe so priznale, da je v družabnem življenju potrebno, vsprico naravnih sil, ki se obrigane proti človeku, postaviti postavbe. Priznali so, da je treba ako se hočejo ogniti gospodstvu sil in brutalnosti, sprejeti odločitve višje oblasti. Navzlic temu pa morejo oni, ki kršijo postavbe in ki so nagubeni k temu, do postanejo tatovi in morilec. Živeti ob naši strani v narodni družbi, kajti to bodo živeli v gotovosti, da bodo kaznovani, ako zagrešijo kak prestopke. To prepričanje jih bo odvajalo od tega, da delajo zločine.

Tako mora biti v družbi narodov. Celo sredi strahot sedanje vojne so narodi spoznali, da je potreba med seboj vstvariti družbo. Skupaj bodo držali iz ekonomskih kot političnih nagibov, kakor tudi v želji, da so obvarovani novih katastrof.

Toda družba ne bo mogoča ne da bi se sprejele nekatere do-

Iz Nemčije

Voditelji nemškega državnega zbora kritizirajo nemške napake. — Brest-litovsko mirovno pogodbo se imenuje oviro, ki preprečuje razpravljanje o miru.

London, Anglija, 26. septembra. Izpremembe v nemški vladi je pričakovati vsaki trenutek. Socialisti ter voditelji nemškega centra so ostro kritizirali vlado tekom debate, ki je sledila govoru nemškega državnega kancelarja von Hertlinga. Scheidemann je izjavil, da stoji brest-litovska pogodba na protu splošnem miru, in da je bil glavni uspeh vojevanja s podmorjskimi čolni ta, da se je privabilo Ameriko v vojno. Groeber, ki je govoril za centrum, je izjavil, da vlada Nemčiji Ludendorff, ne pa Hertling.

Vsi se živahen boj med militaristi ter zmernimi, dočim skuša Hertling zadovoljiti obe stranki. Socialisti in pristaši Erzbergerja ugotavljajo pogoje, pod katerimi bi bili pripravljeni stopiti v vlado in ti pogoji so povsem nezadovoljivi za vojaško stranko, dasi ravno njeni člani sedaj priznavajo, da bi bili brez moči, če bi postalo levo krilo nemškega državnega zbora popolnoma sovražno.

Očitno se je vzpizorilo poskus dovesti do kompromisa, a čeprav se bodo izvršile izpremembe oseb ne bo nobene resnične izpremembe glede resničnih vladarjev Nemčije.

Sile zmernosti v Nemčiji se de bele vsprico neuspahov nemškega orožja, vendar pa so te sile premajimne glede števila ter je njih upliv malenkosten. Ludendorff kontrolira sedanjo nemško politiko ter bo stal v moči toliko časa, dokler ne bodo zavezniški prizadeli Nemcem hujšega poraza kot so ga jim prizadeli dosedaj.

Nemški militaristi se zavedajo vsega tega in njih skrbni bodo tekom naslednjih mesecev preje narasle kot se zmanjšale. Fronta v domov ni sami jim povzroča veliko več skrbi kot pa fronta pred sovražnikom.

Militaristi domnevajo, da bo vojevanje spodmorjskimi čolni uspešno, da bo dobila Nemčija pomoč iz zapadne Rusije in da se bo posrečilo prodreti skozi v Franciji.

Nemško koalicijsko ministrstvo ne bo v sedanjem času ničesar pomnilo. Predstavljalo pa bo nekaj zavezniških zmag na nemške mace. Nemški socialisti in demokrati ne brigajon emške militari- ste niti polovico toliko kot jih brigajo bolgarski vojaki, ki se nočejo boriti z Nemci in Turki in ki nočejo slušati svoje nemške poveljnice.

Amsterdam, Holandsko, 26. septembra. — Filip Scheidemann, voditelj socialistične večine, je izjavil v nemškem državnem zboru da vlada Nemčiji general Ludendorff, ne pa kancelar von Hertling. Itekel je, da trpi Nemčija vsled tega, ker je podednjavala svoje sovražnike.

Oficijelna poročila

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 26. septembra. — Nočno. — Naskakujoče francosko-amerike čete, v tesnem sodelovanju, so izvedle napad na obeli strah Argonov. Operacije se razvijajo na zadovoljiv način.

Francoske čete so na nekaterih točkah zapadno od Argonov napredovale za šest kilometrov.

Dnevno poročilo. — Med Alette in Aisne so obnovili Nemci svoje napade pretekli večer v pokrajini Allernant in pri Moulin-Laffaux. Sovražnika se je posrečilo na zadnji točki prodreti v francoske črte, vendar pa je energičen protinapad Francozov zopet ustanovil prejšnji položaj.

Nadalje proti jugu so povečali Francozi svoje pridobitve iztočno od Saney ter ujeli veliko število Nemcev.

Danes zjutraj ob peti uri so vzpizorile francoske čete na fronti v Champagne napad v sodelovanju z ameriško armado, ki operira dalje proti iztoku.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija, 26. septembra. — Nočno. — Razven spopadov med poizvedovalnimi oddelki ter patrolami na različnih delih fronte, tekom katerih smo ujeli par jetnikov, ni poročati ničesar posebnega zanimivega.

V preteklih par dneh sta 1. in 6. divizija šestega zbora, pod poveljstvom generala Braithwaite zavzeli po ostrem boju, a z malenkostnimi izgubami celi sistem zakopov, gozdov in vasi severozapadno od St. Quentin, pri čemur nam je padlo v roke 1500 jetnikov.

Pri teh operacijah je izvedel sovražnik številno protinapadov, katere pa so vse zavrnile čete, ki so se borile z veliko odločnostjo in junaštvom.

Dnevno poročilo. — Včeraj se je uspešno nadaljevalo s krajevnimi operacijami severozapadno od St. Quentin. Angleške čete so napredovale ter zavzele veliko število močno utrjenih postojank v bližini Seleney in Gricourt obenem z večjim številom jetnikov.

Razven protinapadov, o katerih se je že poročalo in katere je vzpizoril sovražnik včeraj severozapadno od Fayet, so njegove čete dvakrat napadle naše pozicije pri Gricourt. Vsi ti napadi so bili brezuspešni.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 26. septembra. — Nočno. — V Champagne, med Argoni in Meuse so pričeli Francozi in Amerikanci z napadom na široki fronti, po enajst urah artilerijskih priprav.

Onemogočilo se je poskus sovražnika, da prodre skozi našo črto. Boj za naše pozicije gre še vedno naprej.

Dnevno poročilo. — Vršili so se boji prednjih straž v nižinah pri Lys, severno od La Bassée prekopa ter pri Moeuvres.

Sovražnemu artilerijskemu ognju južnozračno od Epehy so sledili le delni napadi, katere smo pa zavrnili. Med Omignon rečico ter Somme je nadaljeval sovražnik s svojimi napadi. Prvi napad se je izjalovil vsled našega koncentriranega artilerijskega in infanterijskega ognja. Glavna sila ponovnih napadov tekom jutra je bila obrnjena proti višini med Pontruet in Gricourt.

Sovražnik je začasnó zasedel višine, katero pa smo zopet zavzeli s pomočjo protinapada.

Popoludne so Francozi zopet napredovali med Francilly in Somme, tekom katerih napadov so prodrli v naše pozicije. Neglede na to se je vse napade zavrnili.

V zadnjih dveh dnevih smo ujeli nekako 200 ujetnikov.

Iztočno od Moselle se je zavrnilo delni napad sovranika. Čete 31. domobranske divizije, ki so se borile tam, so ujele 50 Francozov in Amerikancev tekom nekega protinapada.

Vojno pravo v Sofiji

V Sofiji je bilo razglašeno vojno pravo. — Berlin je zelo vznemirljen raditega. — Bolgarski kralj je pozval Mackensena na pomoč.

Sultan za mir?

Lausanne, Švica, 26. sept. — Soglasno s poročili iz turškega glavnega mesta na lozansko "Gazette" je postalo javno vznemirjenje v Carigradu tako veliko, da se zopet širijo vesti, da namerna otomanska vlada skleniti separaten mir.

V poročilu se glasi, da se zavzema sultan sam za separaten mir pod pogojem, da bi mogel dobiti od zaveznikov ugodne mirovne pogoje.

Gompers v Parizu.

Pariz, Francija, 26. septembra. Videl sem nemško oficijelno sporočilo, v katerem se je glasilo, da smo najbolj bojeviti izmed vseh — je rekel Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor pri nekem obedu ameriškega kluba v tem mestu.

Well, — je nadaljeval Mr. Gompers, — zakaj pa smo sploh šli v vojno? Ali so Nemci domnevali, da bodo imeli z nami partije čaja?

Oni, ki so živeli od meča, morajo biti uničeni od meča. Jaz prav nič ne obžalujem, da je ta vojna prišla, kajti drugače bi se nikdar na tak način ne združili demokratičnih narodov.

Vsi v armado lastnikov Liberty bondov!

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Umtrajoče cesarstvo

Spisal dr. Bogumil Vošnjak.

(Nadaljevanje.)

Francija je sedaj še vedno voditelj pri študiranju avstrijskega vprašanja. Francoski pisatelji so natančno študirali razmerje med pangermanstvom ter avstrijsko domačo politiko. Prvo svarilo pred nevarnostjo pangermanstva je prišlo leta 1902 iz Francije. Chéradame je bil mož, ki je alarmiral speče javno mnenje. Bili so nadalje Denis, René Henry in številni drugi pisatelji, kojih raziskovanja so šla do korenike vprašanja avstro-ogrske zle vlade. Danes je francosko javno mnenje popolnoma za radikalno rešitev avstrijskega vprašanja. Najti pa je tudi vzrok, katerega je treba pejasniti z ustavnega vidika. Francija je republika ter nima nikakih simpatij za razpadajočo monarhijo in propadajočo dinastijo. V Italiji se je tradicije Mazzinija, polne človekoljubnosti in de-

mokratskega razpoloženja, nadomestilo z imperijalistično politiko. Na združenje jugoslovanskega naroda se gleda v Rimu kaj skeptično. Kvirinal se boji močnega narodnega čuta tega plemena in zavzema raditega previdno stališče. Rad bi videl eventualno katoliško majhno Hrvaško kot mejno deželo Italije. To je mogoče zdrava politika, a ima kaj malo upanja na uspeh. Preveč namreč spominja na politiko Napoleona III. z ozirom na Italijo. Hotel je namreč izvesti svoje lastne pojme o Italiji kot sosedni Francije. Njegovo pomanjkanje pa je bilo preveč umetno ter ni bil vsled tega uspešen. Njegova dvostročna politika je imela za posledico srd Italije ter nevarnost slednje leta 1870, ki je pomenjalo najbolj temno uro moderne Francije.

Neki pisatelj, Eugenio Rignano,

se v svoji knjigi "Vojna in uravnavanje" ne zavzema za politično pojmovanje regenta Aleksandra. Pašica in Jugoslovanskega odbora. On ni za umčenje Avstrije ter želi ohraniti Avstriji katoliške Slovane. Če bi dala Avstrija avtonomijo tem različnim delom cesarstva, bi lahko zopet pridobila njih zvestobo. To pa je rešitev, ki se ne more skladati z jugoslovanskim stališčem. Kaj pomeni avtonomija za deželo, ki je obvladana od Nemčije, odkar nima Avstrija več zadosti življenske sile, da ostane sama svoja gospodinja? Celotno porazena Nemčija bi bila dosti močnejša, da kontrolira avstrijske politične avtonomije. Profesor Ramsay Muir je spisal kritičen uvod k tej knjigi ter bi rad izvedel, kakaj ne dovoli Rognano Jugoslovanom, da določijo potom splošnega glasovanja, če se hočejo priključiti Italiji ali ne.

In končno Anglija? Anglija je dežela političnih tradicij. V nobeni drugi deželi ni dospela politična civilizacija do takega viska. Anglija je klasična dežela politike. Vsled tega ne smemo biti presenečeni, da stara politična pojmo-

vnanja ne izginejo tako lahko. Vsak visok standard je nekako konservativen. Ne smemo biti nestrpni, temveč moramo skušati izkoreniniti zastarele in škodljive politične ideje.

Prijateljstvo do Madžarske in Avstrije obstaja v gotovih krogih angleške družbe. Glavni vzrok, zakaj ne izginejo stari utisi in politični pojmi kot so izginili v drugih narodih, je solidnost, s katero je vsako močno zgodovinsko gibanje ukoreninjeno v srečni ljudi. Starih političnih pojmov ni lahko odstraniti ter jih nadomestiti z novimi utisi, ustvarjenimi vsled novega političnega položaja. Ogrska se je nekoč težko borila za svoj politični obstanek in njeni mučniki prostosti so si pridobili simpatije liberalne Anglije. Ogrska pa ni korakala do končnega cilja. Sklenila je kompromis, ki ji ni dal prave prostosti. Ta duh kompromisa z Avstrijo je ubil njeno ljubezen do prostosti in ob izbruhu svetovne vojne je pokazala Ogrska svoje občeudovanje do nemških grozot in nemških političnih metod ter šla navdušeno naprej po stezi, ki je vodila k svetovni nad-

vladi Nemčije.

Bolj nevarna pa je starodavna prijateljska vez med Anglijo in Avstrijo. To je produkt preteklih generacij. Anglija in Avstrija nista bili pred izbruhom svetovne vojne nikdar v oboroženem konfliktu med seboj. Anglija, v svojem osamljenju na otokih, se ni brigala za "avstrijsko ubijanje duš", kot ga je označil Kuerenberger. V Angliji se je monarhija vedno blagohotno sodila. Povprečni Anglež ni mogel najti nobenega interesa na tem, kaj se godi v tej napol orientalski deželi. Globlje vzroke notranjega razdora v Avstriji se je skrbno prikrilo pred angleškim občinstvom. Nemška propaganda je dajala avstrijskemu problemu zadovoljivo zunanost. Bila je velika vojna, ki je s kruto roko uničila to idilo.

(Pride še.)

—Svet mi ne more ničesar več nuditi. — pravi blazirani čemerščak. — Gorje na svetu, če mu v resnici ne mudi ničesar!

Veliko udarcev mora človek dobiti, da se pripravi naboju.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabian St., City View, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 835 E. 187th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, P.O. Mistrak, Kana.
1. poročnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEŠTOVNI SKRABNIK:

Dr. ROŠIP V. GRAHEK, 945 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street, New York City.

Osnovna družina, oskrba njihih uradnikov, se uljudno prošnja, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštah, Expressih, ali Bančnih denarnih nakamnic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakamnice naj se naslovijo: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V sinčaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kako pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Domenek ob valčkih

(Konec.)

Če me pa le kdaj razdraži kak klientček, takrat pa odprem okna nastezaj, da je učinek krepkejši. In kadar sem prav intenzivnega razvedrila potreben, tedaj grem pa v neposredno bližino sirenskih glasov, da ob njih viru krepim svoje živce.

Tako sem storil tudi oni dan, ko me je razjarila Iskra.

Razburjen in ozlovoljen sem se izprehajal po omenjenem potu, jeze se, da list, ki sem nanj stavil toliko nadej, prinaša tako malo za občinstvo vzgojevalnega čtiva. Proč z osebnimi napadi, psovkanji, pikanterijami in škandali, sem na tihem vzkljnil, namesto tega pa pouk in moralo!

Ker so pa k sreči ves ta čas igrali vse tri godbe naenkrat, ena svirajoč "Fisherin, du kleine", druga "Zu Mantua in Banden", tretja "Radecki je bil en fain gospod" njih fortissimo pa so vrhuntega krepili v primernih presledkih mogočni akordi harmoničnih bobnov, se je obračala, kakor drugače ni moglo biti, moja razpoloženost vedno na bolje. In ko so slednjič zabingljali še zvončki, je izginil zadnji sled moje ozlovoljenosti in sem postal vesel, da sem se že začel ozirati, ali je blizu lje kaka pestunja, da bi jo zgrabil čez pas in se zasukal z njo po senožeči.

Toda v tem trenutku mi pride nasproti Iskrin urednik Maks Tintožer. Bil je silno prijazen, čemur sem se čudil, ker je sicer vedno mrk in zamišljen. Jaz pa tudi nisem bil grob, ker sem bil, kakor omenjeno, v najboljšem razpoloženju, torej v stanju, ko sem pripravljen objeti vse, kar je nežnoladega med lepšo polovico človeštva. Sicer ko sem ga zagledal, me je spomin na Iskra in njeno neumno pisavo res zopet nekoliko ozlovoljil: vendar pa, ker so v tistem hipu zaropotali vsi bobni naenkrat, in to s tako močjo, da je hreščalo, kakor da bi se svet podiral, se je moj obraz zopet razvedril.

"Kaj pa ti tukaj, Makso?" ga vprašam. "Izmučen sem; sem se pa prišel semkaj vedrit. Saj veš, urejevanje ni kar za psa".

"Verjamem, verjamem. No ampak" — zdaj sem pa že hotel blekniti nekaj proti njegovi pisavi: pa ker so ravnotakrat zabingljali vsi zvončki, sem se zlahka premagal. Nato sem pa rekel:

"Kaj ni tu prijetno in zdravo?"

"Že mora biti, ker mi je dr. Otravnik ta kraj nasvetoval".

"Kaj vendar!" se začudim. "Ti rečem, bela vrana, dober zdravnik je dr. Otravnik. Drugi pa ali mi ne vedo ali pa iz gole sebičnosti bolnikom ne priporočajo tega zdravlilišča".

Tintožer pa je ležalo nekaj važnega na sreč; zato ni utegnil zabavljati čez zdravnike. Temu pa nekaterih laskavih opombah o pravilno.

mojem izvrstnem zdravju in evetočnem licu ter o mojih lepših literarnih uspehih mi pravi:

"Da, Jaka Strežen, tebi se godi dobro. Ti imaš na leta po 6 mesecev dopusta. Kako bi bil jaz srečen, ko bi ga imel vsaj nekaj tednov. Sicer bi mi ga šef dovolil, samo namestnika bi si moral dobiti. Toda kje naj ga iščem? Izmed vseh mojih znancev bi bil ti edini nalogi kos. Ti si istih političnih in verskih načel, kakor jih zastopa naša Iskra, in kar je glavno, v tebi tiči več vatlov dolga žurnalistna žilica; le tebi edinemu bi list z lahkimi srem prepustil".

"Tisto že, tisto", pravim. "Toda jaz se z načinom tvojega urejevanja ne strinjam".

"Vidiš, zdaj dobiš priliko, da mi pokažeš, kako naj se ljudstvo vzgaja potom časopisja, kako naj se umsko in uravsko dviga, kakor ti vedno vpiješ. In če se obnese, te bom posnemal".

"Kaj pa?" ga vprašam. "Ali se bom pa smel posluževati tudi tvojega uredniškega kosa?"

"Koliko boš hotel: kos je brez dna in stoji vedno pri mihi".

"In tudi škarij? He!" ga vprašam nadalje.

"Kajpada! Se razume. Škarje ležijo vedno odprte na mizi".

"No potem pa že; pa še nekaj" — in zdaj sem si zamolklo odkaljal — "veš, jaz bi še pač rad avansiral. Zato pa mi kaže najbolje, da igram nazunaj komedijo političnega netičanemša, ker le kot tak se morem zatekati k poslaneem kateregakoli kluba. Uredništvo Iskre je pa precej izpostavljen služba, in kar je zlasti pomisleka vredno, list ima premalo poslanecev za sabo. Saj me razumeš, Makso?"

"Bodi brez skrbi, Jaka! Ker poznam svet in tebe, sem e tudi na to mislil. Tvoje sotrudištvo ostane vsem tajno in tako boš še vedno lahko igral politično vlogo netičanemša".

S tem zagotovilom je bil domenek končan in drugo jutro sem že široko sedel pri uredniški mizi, imajoč pri nogah brezdanji kos, pri rokah pa režeče škarje.

Vendar kako sem kot Iskrin začasni urednik vzgajal občinstvo, povsem vam pozneje. Poprej si pa moram poživiti živce ob valčkih.

Strokavnjake se imenuje ona ljudi, ki omejujejo nepopolnosti svojega znanja oficijelno na eno stroko.

Nobenega človeka se ne sme imenovati prijatelja, dokler je človek vedno živel z njim v miru in prijateljstvu.

Na duševnem polju je še vedno boljše videti s svojimi lastnimi očmi napačno kot pa s tujiimi pravilno.

"Ob določeni uri naj prično delovati težki topovi in čete naj gredo v akcijo"

Ta čas je pred nami

Posodite na način, kot se oni bore — kupujte bonde od skrajnosti

Ta prostor je na razpolago vlad, da oglašje bonde vojneja posodila potom

Metropolitan Life Insurance Co.

»pomačjo lastnikov 10 milijonov polje, ki znašajo nad 4 milijone dolarjev zavarovalnine, za katerih varstvo drži družba nad 650 milijonov dolarjev rezervnega zaklada poleg drugih vrednosti. Ta družba bo liberalno polpisala novo serijo Liberty Bondov in jih priporočila brez kvalifikacije kot najvarnejše investiranje na svetu. Njeni agenti so prodali nad 75 milijonov vojnovarčevalnih znamk in upajo, da bodo dosegli še to leto 130 milijonov.

LIBERTY LOAN COMMITTEE
Second Federal Reserve District
120 BROADWAY, NEW YORK, CITY

